

Sygn. akt VII U 632/22

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 marca 2023 roku

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: sędzia Agnieszka Stachurska

Protokolant: starszy sekretarz sądowy Anna Bańcerowska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 28 marca 2023 roku w Warszawie

sprawy P. D.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

o przeliczenie kapitału początkowego

na skutek odwołania P. D.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

z dnia 9 maja 2022 roku, znak: (...)(...)

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że do ustalenia kapitału początkowego P. D. przyjmuje podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne z lat 1989 - 1998 z uwzględnieniem:

- za rok 1996 – kwoty 28.096,45 zł (dwadzieścia osiem tysięcy dziewięćdziesiąt sześć złotych czterdzieści pięć groszy);
- za rok 1997 – kwoty 34.783,07 zł (trzydzieści cztery tysiące siedemset osiemdziesiąt trzy złote siedem groszy).

UZASADNIENIE

P. D. w dniu 27 maja 2022r. wniósł odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z 9 maja 2022r., znak: (...)(...), odmawiającej ponownego ustalenia wartości kapitału początkowego z powodu nieuwzględnienia zaświadczenia o zatrudnieniu i wynagrodzeniu wydanego przez (...) sp. z o.o. za okres zatrudnienia od 1 kwietnia 1996r. do 31 stycznia 1997r. Ubezpieczony wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji poprzez ponowne przeliczenie kapitału początkowego z uwzględnieniem ww. okresu pracy, ewentualnie, na wypadek nieuwzględnienia powyższego wniosku, o uchylenie zaskarżonej decyzji i przekazanie sprawy do ponownego rozpatrzenia organowi rentowemu oraz o zasądzenie od organu rentowego na jego rzecz zwrotu kosztów postępowania według norm przepisanych.

W uzasadnieniu odwołania ubezpieczony wskazał, że na zaświadczeniu o zatrudnieniu i wynagrodzeniu za okres zatrudnienia od 1 kwietnia 1996r. do 31 stycznia 1997r., wydanym przez (...) sp. z o.o., znajdują się dwie pieczętki imienne - (...), zapisane w dwóch rzędach oraz (...) zapisane w jednym rzędzie, co jest dość nietypowe i może być mylące, zwłaszcza przy oglądaniu kserokopii. Ponadto ubezpieczony podkreślił, że (...) sp. z o.o. nie istnieje od 2002r. i pozyskanie jakichkolwiek nowych dokumentów jest niemożliwe, zaś kopiowanie istniejących prawdopodobnie nic nie wniesie do sprawy. Dodatkowo ubezpieczony podniósł, że do ponownego wystawiania dokumentu Rp-7 w przypadku,

gdy nie istnieje dana firma, uprawniony jest tylko następca prawny, likwidator lub syndyk masy upadłości i o ustalenie następcy, ewentualne pozyskanie innych dokumentów, wystąpił do archiwum dokumentacji osobowej i płacowej, ale nie otrzymał jeszcze odpowiedzi (odwołanie z dnia 26 maja 2022r., k. 3-4 a.s.).

W odpowiedzi na odwołanie z 13 czerwca 2022r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. wniósł o oddalenie odwołania, wskazując, że przedstawione przez ubezpieczonego zaświadczenie za okres pracy w (...) sp. z o.o. nie spełnia wymogów formalnych. Strony zaświadczenia znajdują się na osobnych kartach, co sprawia, że strona, zawierająca dane dotyczące podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne, nie jest opatrzona pieczętą służbową, nazwiskiem i imieniem oraz podpisem kierownika komórki finansowej albo upoważnionego pracownika oraz pieczętą służbową, nazwiskiem i imieniem oraz podpisem pracodawcy - płatnika składek albo upoważnionego pracownika.

Organ rentowy wskazał również, że we wskazanym okresie ww. płatnik składek rozliczał się, składając deklaracje bezimiennie, wobec tego nie można potwierdzić podstawy wymiaru składek, a jak wynika z wyroku Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 30 października 2013r. (III AUa 269/13), wszystkie składki wynagrodzenia, które mają być przyjęte do podstawy wymiaru świadczenia, muszą być ustalone w sposób pewny i nie budzący wątpliwości. Zgodnie z art. 15 ust. 2a ustawy o emeryturach i rentach z FUS, jeżeli nie można ustalić podstawy wymiaru składek w okresie pozostawania w stosunku pracy wskazanym do ustalenia podstawy wymiaru emerytury i renty, za podstawę wymiaru składek przyjmuje się kwotę obowiązującego w tym okresie minimalnego wynagrodzenia pracowników, proporcjonalnie do okresu podlegania ubezpieczeniu i wymiaru czasu pracy. Dlatego też w spornym okresie przyjęte zostały kwoty minimalnych wynagrodzeń pracowników (odpowiedź na odwołanie z dnia z 13 czerwca 2022r., k. 7 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

P. D. od 1 listopada 1976r. do 21 lipca 1977r. był zatrudniony w (...) sp. z o.o. na stanowisku pomocy technicznej. Następnie od 1 października 1977r. do 19 października 1983r. studiował na Politechnice (...), uzyskując tytuł magistra inżyniera budownictwa. Od 1 grudnia 1983r. do 7 października 1988r. pracował w Biurze (...) w W. na stanowiskach asystenta i starszego asystenta. W tym czasie od 4 października 1985r. do 7 marca 1986r. odbywał służbę wojskową. Następnie od 10 października 1988r. do 31 października 1989r. był zatrudniony w (...) sp. z o.o. z siedzibą w W. na stanowisku majstra budowy i inżyniera budowy. Potem od 1 lutego 1990r. do 14 lutego 1990r. był kierownikiem pracowni konstrukcji w (...) spółka cywilna. Od 15 lutego 1990r. do 30 czerwca 1990r. pracował jako kierownik budowy w (...) sp. z o.o. Od 1 października 1990r. do 30 czerwca 1991r. był współnikiem w (...) spółka cywilna. Od 1 lipca 1991r. do 31 lipca 1994r. pracował w (...) sp. z o.o. na stanowisku projektanta, a od 1 listopada 1994r. do 31 marca 1996r. w (...) sp. z o.o., także jako projektant. Następnie od 1 kwietnia 1996r. do 31 stycznia 1997r. i od 1 lutego 1997r. do 15 czerwca 2000r. był zatrudniony w (...) (...) (...) sp. z o.o. na stanowisku projektanta. Firma (...) sp. z o.o. zmieniła nazwę na (...) sp. z o.o., a następnie na (...) sp. z o.o. W 1996 roku ubezpieczony otrzymał od tego pracodawcy wynagrodzenie w łącznej kwocie 22.765,00 zł, a w 1997 roku w wysokości 2.730,00 zł (kwestionariusz, k. 2 a.r.; świadectwo pracy i zaświadczenie z (...), k. 3 i 4 a.r.; zaświadczenie z 19 grudnia 2005r., k. 5 a.r.; świadectwo pracy z 7 października 1988r., k. 6 a.r.; książeczka wojskowa, k. 8 a.r.; świadectwo pracy z 31 października 1989r., k. 9 a.r.; świadectwo pracy z 14 lutego 1990r., k. 12 a.r.; świadectwo pracy z 30 czerwca 1990r., k. 13 a.r.; świadectwo pracy z 31 lipca 1994r., k. 14 a.r.; świadectwo pracy z 29 marca 1996r., k. 16 a.r.; świadectwo pracy z 16 czerwca 2000r., k. 17 a.r.; zaświadczenia z dnia 23 kwietnia 2002r., k. 19-20 a.r.; zaświadczenie z dnia 16 czerwca 2003r., k. 21 a.r.).

W dniu 15 grudnia 2021r. P. D. złożył wniosek o przyznanie emerytury. Decyzją z dnia 18 stycznia 2022r. została mu przyznana emerytura od 1 grudnia 2021r. w wysokości 4.907,86 zł (wniosek z 15 grudnia 2021r., k. 1-3 a.r.; decyzja z 18 stycznia 2022r., k. 4 a.r.). Następnie ubezpieczony w dniu 28 kwietnia 2022r. złożył wniosek o ponowne obliczenie emerytury z uwzględnieniem zakończenia przez niego pracy zawodowej z dniem 27 kwietnia 2022r. oraz wnioskował o dokonanie poprawek przy ustalaniu kapitału początkowego i o uwzględnienie dochodów z roku 1996 (22.765 zł) i z roku 1997 (2.730 zł) (wniosek z 28 kwietnia 2022r., k. 8 a.r.). Po rozpatrzeniu tego wniosku ZUS decyzją z dnia 5 maja 2022r. ponownie ustalił wysokość emerytury, obliczając, że wynosi 5.309,41 zł, zaś decyzją z dnia 9 maja 2022r. odmówił ponownego ustalenia wartości kapitału początkowego, wskazując, że ubezpieczony

nie dostarczył żadnych nowych dokumentów do przeliczenia kapitału początkowego. Organ rentowy poinformował również, że sprawa może zostać przedmiotem ponownego rozpatrzenia po dostarczeniu korekty druku Rp-7 z V. B. Polska za okres zatrudnienia od 1 kwietnia 1996r. do 31 stycznia 1997r., ponieważ w przedłożonym zaświadczeniu brak jest pieczętek imiennych na pierwszej stronie tego dokumentu. W związku z powyższym za wskazany okres zostało przyjęte minimalne wynagrodzenie (decyzja z 5 maja 2022r., k. 11 a.r.; decyzja z 9 maja 2022r., k. 75 a.r.).

Od decyzji o odmowie ponownego ustalenia kapitału początkowego P. D. złożył odwołanie, w którym wskazał, że wystąpił o ustalenie następcy (...) sp. z o.o. i ewentualne przesłanie dokumentów przez Archiwum Dokumentacji Osobowej i Płacowej, których jednak nie otrzymał (odwołanie z dnia 26 maja 2022r., k. 3-4 a.s.).

W toku postępowania sądowego ubezpieczony otrzymał pismo z Archiwum Państwowego Archiwum Dokumentacji Osobowej i Płacowej, w którym wskazano, że Archiwum nie posiada poszukiwanej dokumentacji ze spółki (...) sp. z o.o. (k. 17 a.s.). Wobec powyższego ubezpieczony zwrócił się do Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego o wskazanie, gdzie przekazano jego dokumentację pracowniczą lub o kontakt z syndykiem bądź likwidatorem nieistniejącego już przedsiębiorstwa (...) sp. z o.o. (k. 20 a.s.). O powyższe informacje zwrócił się również Sąd Okręgowy (k. 30 a.s.). W odpowiedzi z dnia 17 października 2022r. Sąd dla m.st. Warszawy wyjaśnił, jak przekształcała się ww. spółka oraz podał dane jej następców prawnych i likwidatora spółki (k. 33 a.s.), do którego ubezpieczony zwrócił się celem uzyskania potrzebnej mu dokumentacji, potwierdzającej dane ze spornego zaświadczenia (k. 34 a.s.). Likwidator wskazał, że nie jest w posiadaniu dokumentacji kadrowo-płacowej (...) sp. z o.o., ale oznaczył podmiot, który taką dokumentację może posiadać (k. 49 a.s.). Sąd Okręgowy wystąpił do wskazanego podmiotu na celu uzyskania dostępu do dokumentacji kadrowo-płacowej ubezpieczonego za sporny okres, jednak ostatecznie działania te nie przyniosły oczekiwanego skutku (k. 59 a.s.).

Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił na podstawie powołanych dokumentów, które nie budziły wątpliwości co do ich wiarygodności. Wprawdzie organ rentowy zakwestionował jeden z tych dokumentów - zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu z dnia 23 kwietnia 2002r., a ubezpieczony nie przedstawił innych dokumentów potwierdzających dane zawarte w ww. zaświadczeniu, jak również Sąd nie był w stanie ich pozyskać, jednak w ocenie Sądu wskazane zaświadczenie jest wystarczającym dowodem potwierdzającym otrzymywane przez ubezpieczonego wynagrodzenie z powodów, które zostaną omówione w dalszej części.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie P. D. podlegało uwzględnieniu.

Analizując stanowiska stron, Sąd miał na względzie, że kapitał początkowy, zgodnie z treścią art. 173 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz.U. z 2022r., poz. 504, dalej: ustawa emerytalna), ustala się dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948r., którzy przed dniem wejścia w życie ww. ustawy opłacali składki na ubezpieczenie społeczne lub za których składki opłacali płatnicy składek. Kapitał początkowy stanowi równowartość kwoty obliczonej według zasad określonych w art. 174 ustawy, pomnożonej przez wyrażone w miesiącach średnie dalsze trwanie życia, ustalone zgodnie z art. 26 ust. 3 ustawy dla osób w wieku 62 lat (art. 173 ust. 2). Wartość kapitału początkowego ustala się na dzień wejścia w życie ustawy (art. 173 ust. 3). Z kolei art. 174 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, przewiduje, że kapitał początkowy ustala się na zasadach określonych w art. 53, z uwzględnieniem ust. 2-12. Przy ustalaniu kapitału początkowego przyjmuje się przebyte przed dniem wejścia w życie ustawy:

1. okresy składkowe, o których mowa w art. 6;
2. okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 5;
3. okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 1-3 i 6-12, w wymiarze nie większym niż określony w art. 5 ust. 2 (art. 174 ust. 2).

Podstawę wymiaru kapitału początkowego ustala się na zasadach określonych w art. 15, 16, 17 ust. 1 i 3 oraz art. 18, z tym że okres kolejnych 10 lat kalendarzowych ustala się z okresu przed dniem 1 stycznia 1999r. (art. 174 ust. 3). Zgodnie z art. 15 ust. 1 i 6 ustawy emerytalnej, podstawę wymiaru emerytury (także kapitału początkowego) stanowi przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe lub na ubezpieczenie społeczne na podstawie przepisów prawa polskiego:

1. w okresie kolejnych 10 lat kalendarzowych, wybranych przez zainteresowanego z ostatnich 20 lat kalendarzowych poprzedzających bezpośrednio rok, w którym zgłoszono wniosek o emeryturę, albo
2. w okresie 20 lat kalendarzowych przypadających przed rokiem zgłoszenia wniosku, wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu.

Zgodnie z art. 15 ust. 3 ustawy emerytalnej, do podstawy wymiaru emerytury lub renty, o której mowa w ust. 1 i 2, dolicza się kwoty przysługujące ubezpieczonemu w danym roku kalendarzowym wynagrodzeń za czas niezdolności do pracy oraz kwoty zasiłków: chorobowego, macierzyńskiego, opiekuńczego, świadczenia rehabilitacyjnego, zasiłku wyrównawczego, świadczenia wyrównawczego lub dodatku wyrównawczego, a także wartość rekompensaty pieniężnej ustaloną zgodnie z pkt 3 załącznika do ustawy z dnia 6 marca 1997r. o zrekompensowaniu okresowego niepodwyższania płac w sferze budżetowej oraz utraty niektórych wzrostów lub dodatków do emerytur i rent. Do podstawy wymiaru wlicza się również kwoty zasiłków dla bezrobotnych, zasiłków szkoleniowych lub stypendiów wypłaconych z Funduszu Pracy za okres udokumentowanej niezdolności do pracy, z zastrzeżeniem ust. 3a.

W myśl art. 15 ust. 4 ustawy emerytalnej, w celu ustalenia podstawy wymiaru emerytury lub renty:

1. oblicza się sumę kwot podstaw wymiaru składek i kwot, o których mowa w ust. 3, w okresie każdego roku z wybranych przez zainteresowanego lat kalendarzowych;
1. oblicza się stosunek każdej z tych sum kwot do rocznej kwoty przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonej za dany rok kalendarzowy, wyrażając go w procentach, z zaokrągleniem do setnych części procentu;
2. oblicza się średnią arytmetyczną tych procentów, która, z zastrzeżeniem ust. 5, stanowi wskaźnik wysokości podstawy wymiaru emerytury lub renty, oraz
3. mnoży się przez ten wskaźnik kwotę bazową, o której mowa w art. 19.

Jeżeli nie można ustalić podstawy wymiaru składek w okresie pozostawania w stosunku pracy wskazanym do ustalenia podstawy wymiaru emerytury i renty, za podstawę wymiaru składek przyjmuje się kwotę obowiązującego w tym okresie minimalnego wynagrodzenia pracowników, proporcjonalnie do okresu podlegania ubezpieczeniu i wymiaru czasu pracy (art. 15 ust. 2a ustawy emerytalnej).

W myśl art. 175 ust. 1 zd. 2 ustawy emerytalnej, postępowanie w sprawie ustalenia kapitału początkowego przebiega według zasad dotyczących ustalania prawa do świadczeń przewidzianych w ustawie (w szczególności chodzi tu o katalog środków dowodowych, jakie służą ubezpieczonemu w postępowaniu przed organem rentowym do wykazania zarówno stażu, jak i wysokości przychodów). Zasady określające sposób postępowania przed organem rentowym oraz dowody wymagane w tym postępowaniu określa rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe (Dz. U. z 2011r., Nr 237, poz. 1412). Zgodnie z § 21 rozporządzenia, środkiem dowodowym stwierdzającym wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu oraz uposażenia przyjmowanego do ustalenia podstawy wymiaru emerytury lub renty są zaświadczenia pracodawcy lub innego płatnika składek, legitymacja ubezpieczeniowa lub inny dokument, na podstawie którego można ustalić wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu lub uposażenia.

Organ rentowy, zgodnie z powołanymi przepisami, po rozpatrzeniu wniosku ubezpieczonego o emeryturę, ustalił wartość kapitału początkowego. Spór w przedmiotowej sprawie powstał wobec nieuwzględnienia wynagrodzenia

uzyskiwanego w okresie pracy w (...) sp. z o.o. od 1 kwietnia 1996r. do 31 stycznia 1997r. Z twierdzeń organu rentowego, zamieszczonych w uzasadnieniu odpowiedzi na odwołanie wynika, że złożone przez P. D. zaświadczenie z dnia 23 kwietnia 2002r. o zatrudnieniu i wynagrodzeniu za ten okres nie spełnia wymogów formalnych. Organ wskazał, że strony zaświadczenia znajdują się na osobnych kartach, co sprawia, że strona zawierająca dane dotyczące podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne nie jest opatrzona pieczętą służbową, nazwiskiem i imieniem oraz podpisem kierownika komórki finansowej albo upoważnionego pracownika oraz pieczętą służbową, nazwiskiem i imieniem pracodawcy – płatnika składek albo upoważnionego pracownika.

Zdaniem Sądu, wskazane stanowisko Zakładu, który domaga się, by podpisy znajdowały się na obu stronach dokumentu, nie znajduje oparcia w przepisach. Oczywiście faktem jest, iż sporne zaświadczenie z dnia 23 kwietnia 2002r. zostało sporządzone na dwóch osobnych kartkach i na pierwszej z nich nie znajduje się podpis osób uprawnionych do jego wystawienia, niemniej jednak zgodnie z definicją dokumentu podpis pod dokumentem powinien znajdować się pod jego treścią i tak też jest w tym dokumencie, który ubezpieczony przedstawił. Zarazem nie istnieją takie przepisy, które uprawniałyby organ rentowy do oczekiwania przedstawienia Rp-7 opatrzonego podpisami na obu stronach, bądź sporządzonego w formie wydruku dwustronnego. W myśl art. 78 § 1 zd. 1 k.c. do zachowania pisemnej formy czynności prawnej wystarcza złożenie własnoręcznego podpisu na dokumencie obejmującym treść oświadczenia woli. Jak podnosi się słusznie w doktrynie i orzecznictwie: "Własnoręczny podpis powinien być umieszczony pod treścią oświadczenia. W ten sposób wystawca dokumentu wskazuje na zakończenie sporządzania dokumentu. Podpisem objęta jest więc treść oświadczenia, która znajduje się nad nim natomiast podpis nie obejmuje tego, co znajduje się pod nim (K. Knoppek, Dowód z dokumentu (w:) System Prawa Procesowego Cywilnego, t. 2, cz. 2, Postępowanie procesowe przed sądem pierwszej instancji, red. T. Wiśniewski, Warszawa 2016, s. 189). Ponadto w wypadku podpisywania dokumentów wielostronicowych wystarczy złożenie podpisu na ostatniej karcie. Nie przewidziano bowiem wymogu opatrywania nim wszystkich arkuszy składających się na pismo. Karty powinny być przy tym tak oznaczone, by każdy mógł stwierdzić, że stanowią składnik większej całości (Z. Radwański [w:] System Prawa Prywatnego, t. 2, red. Z. Radwański, 2002, s. 124). Pogląd taki prezentuje również orzecznictwo. W wyroku z dnia 20 stycznia 2012r. (I CSK 373/11, OSNC-ZD 2013/B, poz. 34, z glosą K. Knoppka, Palestra 2014/1–2, s. 168, oraz omówieniem M. Bączyka, M.Pr.Bank. 2013/2, s. 63) Sąd Najwyższy wskazał, że w świetle art. 78 § 1 k.c. sama objętość "dokumentu" nie może mieć znaczenia. Może on składać się z kilku części (stron) o różnej szacie redakcyjnej. Istotna jest przy tym sama relacja takiego dokumentu do umieszczonego w nim oświadczenia woli. Można mówić o tzw. dokumencie zintegrowanym, jeżeli składa się on z kilku części (stron), lecz zawiera to samo oświadczenie woli pochodzące od określonego podmiotu. Rzecz jasna, o takiej integracji nie przesądzają jeszcze elementy natury technicznej (np. sposób fizycznego połączenia części dokumentu), lecz czynnik natury merytorycznej, tj. sama treść dokumentu wyrażająca objęte nim oświadczenie woli i wskazująca na sposób powiązania poszczególnych części dokumentu jako całości. Integralny pod względem treści oświadczenia woli dokument może być podpisany wówczas jako całość i podpis na takim dokumencie (pod treścią złożonego oświadczenia woli) może oznaczać zachowanie formy pisemnej tego oświadczenia woli w rozumieniu art. 78 § 1 k.c.

Z powyższego wynika, że jeżeli dokument składa się z większej liczby stron, wystarczające jest złożenie podpisu na ostatniej stronie dokumentu, o ile dokument ma charakter zintegrowany, to jest składa się z kilku części (stron), ale zawiera to samo oświadczenie woli pochodzące od określonego podmiotu, zaś sama treść dokumentu wskazuje na sposób powiązania poszczególnych części dokumentu jako całości. Integralny pod względem treści oświadczenia woli dokument może być podpisany wówczas jako całość, bez konieczności odrębnego podpisywania każdej ze stron dokumentu. W cytowanym orzeczeniu Sąd Najwyższy uznał, że wymóg formy pisemnej i własnoręcznego podpisu spełniony został przez zamieszczenie podpisu strony pod załącznikiem do umowy, pomimo braku wymaganego podpisu w miejscu wskazanym w samej treści umowy. W okolicznościach tej sprawy podpisany załącznik uznany został za integralną część umowy, co wynikało zarówno z treści umowy, jak i zachowania ciągłej numeracji poszczególnych stron umowy i załącznika. Aprobując stanowisko Sądu Najwyższego, w doktrynie wskazano jako stan pożądaný, aby integralność dokumentu znalazła wyraz nie tylko w jego treści, ale również w samym sposobie jego sporządzenia (trwałe mechaniczne połączenie poszczególnych kartek dokumentu oraz zachowanie ciągłej numeracji

stron). Nieskuteczne byłoby złożenie podpisu na osobnej kartce papieru, niezwiązanej integralnie z podpisywanym w ten sposób dokumentem - Jacek Gutowski (red.) Kodeks cywilny. Komentarz. Tom I. Część ogólna, cz. 2 (art. 56-125).

W przedmiotowej sprawie, kiedy Sąd dokonał analizy zakwestionowanego dokumentu, to ocenił, że choć ma on formę dwóch osobnych kart, to nie budzi wątpliwości także dlatego, że tworzy spójną całość - nie ma w nim żadnych poprawek, skreśleń, omówień, a ponadto został wypełniony najpewniej na komputerze i ta forma na obu stronach jest identyczna, opatrzona podpisami znajdującymi się na samym końcu dokumentu. Przy tym treść zamieszczona na stronie 1 i 2 wskazuje na integralność dokumentu i kontynuację na stronie 2 tego, co zostało zamieszczone na stronie 1. Natomiast fakt, że po poszukiwaniach, nie udało się odnaleźć dokumentów kadrowo-płacowych, które upewniłyby w tym przekonaniu, że dokument jest wystawiony prawidłowo, w ocenie Sądu, nie może powodować wydania orzeczenia niekorzystnego dla ubezpieczonego. W sytuacji, gdy ubezpieczony przedstawił dokument uzyskany od pracodawcy, kiedy nie istniały inne możliwości pozyskania dokumentów kadrowo-płacowych, to Sąd przyjął, że należało bazować na złożonym przez ubezpieczonego dokumencie, który niesłusznie został zakwestionowany przez organ rentowy z powodu wadliwości formalnych, które jednak, jeśli chodzi o ich wpływ na ocenę tego dokumentu, to nie mają oparcia w przepisach i nie można było ich uwzględnić.

Należy również zauważyć, że z uwagi na upływ lat ubezpieczeni wnioskujący o przyznanie im prawa do świadczenia emerytalnego lub jego przeliczenie mogą napotkać pewne trudności w należyтым udokumentowaniu nie tylko przebiegu zatrudnienia czy też faktu otrzymywania konkretnych składników wynagrodzeń bądź ich wysokości, lecz również samej okoliczności zatrudnienia w danym zakładzie pracy. Praktyka orzecznicza zna zresztą wiele przypadków, w których dostęp ubezpieczonych do pełnych akt osobowych jest problematyczny. Przyczyną tego stanu rzeczy najczęściej jest likwidacja zakładu pracy, w którym ubezpieczony przed laty pracował, zagubienie dokumentacji w związku z krótkim termin jej obowiązkowej archiwizacji czy przejęciem zakładu pracy przez inny podmiot, lecz również niestaranne prowadzenie dokumentacji kadrowo-płacowej przez byłego pracodawcę. Ujemne konsekwencje związane z trudnościami w dokumentowaniu okresów składkowych czy też wysokości wynagrodzeń z lat odległych nie powinny jednak obciążać wyłącznie ubezpieczonych, przy czym nie można również odpowiedzialności za taki stan rzeczy przenosić w całości na Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

Kierując się powyższym Sąd ocenił, że zgromadzone w przedmiotowej sprawie dowody pozwalały na rozstrzygnięcie zgodnie z żądaniem ubezpieczonego. Z zaświadczenia o zatrudnieniu i wynagrodzeniu, które ZUS zakwestionował, wynika fakt otrzymywania przez ubezpieczonego wynagrodzenia we wskazywanych przez niego kwotach. W tej sytuacji odwołanie P. D. należało uwzględnić w zakresie obejmującym przyjęcie przy ustalaniu wartości kapitału początkowego wynagrodzeń wynikających z Rp-7 z 23 kwietnia 2002r.

Wobec powyższego, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., zaskarżona decyzja podlegała zmianie. Do obliczenia kapitału początkowego Sąd przyjął podstawę wymiaru składek z lat 1989-1998 – tych samych, które przyjął ZUS w decyzjach z dnia 4 stycznia 2022r. oraz z dnia 3 czerwca 2022r. (jest to wariant dla ubezpieczonego najkorzystniejszy), z tą tylko zmianą, że za rok 1996 została przyjęta kwota 2.030 zł i 31,45 zł oraz zamiast wynagrodzenia minimalnego (3.270 zł) – 22.765 zł, a więc łącznie 24.826,45 zł. Natomiast za rok 1997 Sąd przyjął kwotę 31.662,07 zł oraz zamiast wynagrodzenia minimalnego (391 zł) – 2.730 zł, a więc łącznie 34.392,07 zł.